

Enheten för EU:s inre marknad

YTTRANDE

2026-09-11 Dnr 2026/01140-3

Klimat- och näringslivsdepartementet
Endast via e-post

Kommerskollegiums yttrande över Naturvårdsverkets Förslag på förenklingar och förbättringar i spårbarhetssystemet för farligt avfall och Framställan om att införa spårbarhet för långlivade organiska föroreningar i avfall

Er ref. KN2026/00593

Sammanfattning

Kommerskollegium bedömer att Regeringskansliet ska anmäla förslagen om ändringar i avfallsförordningen i både *Förslag på förenklingar och förbättringar i spårbarhetssystemet för farligt avfall* och i *Framställan om att införa spårbarhet för långlivade organiska föroreningar i avfall* till kollegiet enligt direktiv (EU) 2015/1535 eftersom de utgör tekniska föreskrifter. Övriga förordningsändringar behöver inte anmälas. Om förslaget till ändring av avfallsförordningen i *Framställan om att införa spårbarhet för långlivade organiska föroreningar i avfall* utgör ett strikt genomförande av EU-rätten behöver det inte anmälas.

Kommerskollegium bedömer vidare att förslaget även behöver anmälas enligt direktiv 2006/123/EG eftersom de utgör krav på tjänsteverksamhet. Om förslaget utgör ett strikt genomförande av EU-rätten behöver de inte anmälas.

Kommerskollegiums uppdrag

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och handelspolitik. Kommerskollegiums uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

Anmälan av tekniska föreskrifter

Enligt 20 § 6 p. förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet ska Regeringskansliet anmäla förslag till författningar i enlighet med de procedurer som följer av Sveriges EU-medlemskap eller av andra internationella överenskommelser, bland annat enligt proceduren i anmälningsdirektivet för tekniska föreskrifter, (EU) 2015/1535.¹

Tekniska föreskrifter enligt anmälningsdirektivet är bl.a. krav på varors egenskaper eller provning, begränsningar av varuanvändning, bestämmelser om återvinning av varor samt vissa förbudsbestämmelser.² Tekniska föreskrifter som inte anmälts fast de borde ha gjort det, saknar rättsverkan och kan inte tillämpas mot enskilda.³ Tekniska föreskrifter som genomför EU-lagstiftning behöver inte anmälas, om inte ett utrymme till nationella lösningar har utnyttjats.⁴

Förslag på förenklingar och förbättringar i spårbarhetssystemet för farligt avfall

Förslaget innebär förenklingar i kraven på transportdokument och anteckningsskyldighet i avfallsförordningen (2020:614).

Krav på att dokument ska åtfölja en vara och krav på registrering utgör tekniska föreskrifter som omfattas av anmälningsskyldighet. Även lättnader eller undantag kan omfattas av anmälningsskyldighet om alternativa tekniska föreskrifter fastställs. Kommerskollegium bedömer att så är fallet och rekommenderar därför att förslaget om ändring i avfallsförordningen anmäls. Ändringen i förordningen (2012:259) om miljö sanktionsavgifter behöver inte anmälas då den inte utgör en teknisk föreskrift.

Framställan om att införa spårbarhet för långlivade organiska föroreningar i avfall

Förslaget innebär en ändring i avfallsförordningen. I likhet med ovan bedömer Kommerskollegium att kraven på registrering och dokumentation utgör tekniska föreskrifter som omfattas av anmälningsplikt. Om kraven utgör ett strikt genomförande av bakomliggande EU-rätt behöver de inte anmälas.

Anmälan av nya krav på tjänsteverksamhet

Av 20 § 6 förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet följer att Regeringskansliet ska anmäla förslag till författningar i enlighet med informationsförfaranden som följer av Sveriges medlemskap i EU. Ett sådant

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (anmälningsdirektivet).

² Anmälningsdirektivet artikel 1.1 (c), (d) och (f).

³ EU-domstolens dom i mål C-95/14, *UNIC* (2015) p. 29.

⁴ EU-domstolens dom i mål C-443/98, *Unilever* (2000) p. 29.

förfarande föreskrivs i tjänstedirektivet avseende nya eller förändrade krav på tjänsteverksamhet.⁵

De nu remitterade förslagen innebär ett genomförande av delar av EU:s POP:s-förordning samt EU:s avfallsdirektiv.⁶ Även om det finns sektorsspecifik reglering för avfall, gäller tjänstedirektivet fortsatt för delar av tillståndsförfaranden som inte regleras av avfallsdirektivet.

Delar av det remitterade förslaget kommer att innebära en lättnad av krav som i dagsläget ställs på de aktuella tjänsteleverantörerna. Enligt tjänstedirektivet ska nya krav samt ändringar av befintliga krav anmälas till kommissionen.⁷ Enligt Kommerskollegiums tolkning av bestämmelsen bör lättnader av krav ses som en ändring av befintliga krav.⁸

Tjänstedirektivet gör inget undantag från anmälningsskyldigheten för nationella regler som genomför EU-rättsakter. Kommerskollegium anser därför att även författningar som genomför EU-rättsakter bör anmälas.⁹ Undantag bör dock kunna göras då det inte finns utrymme för olika nationella lösningar för genomförandet.¹⁰

Naturvårdsverket hänvisar bl.a. till att förändringarna genomför POP:s förordningen, och att artikel 7.6 – som reglerar åtgärder om kontroll och spårbarhet – är otydligt formulerad. Vidare föreslås ett antal förenklingar i 6 kap. avfallsförordningen, som genomför EU:s avfallsdirektiv. Som Kommerskollegium förstår det har det funnits visst nationellt handlingsutrymme.

Mot denna bakgrund rekommenderar vi att de remitterande föreskrifterna anmäls i den utsträckning det har funnits utrymme för olika nationella lösningar för genomförandet. Kommerskollegium anser att Klimat-och näringslivsdepartementet och Naturvårdsverket är bättre lämpade att avgöra denna fråga. Vid osäkerhet rekommenderar vi att föreskrifterna anmäls.

Ärendet har avgjorts av enhetschefen Christofer Berg efter föredragning av utredaren Katarina Paul. I ärendets slutliga handläggning har utredaren Karla Wixe deltagit.

Stockholm som ovan

⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden, artiklarna 15.7 och 39.5.

⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1021 av den 20 juni 2019 om långlivade organiska föreningar (POPs-förordningen) och Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv (avfallsdirektivet).

⁷ Artikel 39.5.

⁸ Detta är även kommissionens uppfattning. Enligt kommissionen bör resonemangen kring motiveringen och proportionaliteten i en sådan anmälan fokusera på varför kravet inte längre behövs.

⁹ Även Europeiska kommissionen har gett uttryck för denna ståndpunkt.

¹⁰ Ett exempel på detta kan vara en tariff som kopieras direkt in i nationell rätt.

Christofer Berg
Enhetschef

Katarina Paul
Utredare